

22 KWIETNIA - DZIEŃ ZIEMI

Przed nami kolejny Dzień Ziemi nazywany także Światowym Dniem Ziemi oraz Międzynarodowym Dniem Ziemi, to wydarzenie obchodzone 22 kwietnia niemal na całym świecie. Idea troski o naszą planetę łączy ludzi niezależnie od narodowości, wyznania, zawodu, wieku czy innych kategorii różnicujących.

Nadmierna eksploatacja Ziemi doprowadziła naszą planetę do krytycznej sytuacji. Drastycznie maleją jej zasoby naturalne, prowadzona jest masowa wycinka lasów, morza i oceany są coraz bardziej zanieczyszczone, a na skutek ogromnej emisji CO2 i innych gazów nasila się efekt cieplarniany. Niektóre zmiany są już nieodwracalne, inne możemy jeszcze zatrzymać.

W Międzynarodowy Dzień Ziemi, zatrzymajcie się na chwilę, oderwijcie się od swoich spraw i zastanówcie się co zrobiliście dla Matki Ziemi, aby była zdrowa, piękna i czysta.

To od nas zależy jej wygląd za 10 czy 100 lat. Dbajmy o nią każdego dnia!

1. Oszczędzaj energię elektryczną - wyłączaj światło wychodząc z pomieszczenia, nie zostawiaj urządzeń elektronicznych w trybie czuwania.
2. Oszczędzaj gaz.
3. Oszczędzaj wodę - bierz prysznic zamiast kąpieli w wannie, zakręcaj kran w czasie mycia zębów, napraw zepsuty kran.
4. Codziennie segreguj śmieci. Odpady i zużyte baterie wyrzucaj do specjalnych kontenerów i pojemników do tego przeznaczonych.
5. Korzystaj z transportu publicznego, a jeszcze lepiej - chodzenia na piechotę lub jeżdżenia rowerem/hulajnogą.
6. Ogranicz nieprzemysłane zakupy - kupując tylko to, czego potrzebujesz.
7. Podczas zakupów staraj się wybierać produkty w szklanych i papierowych opakowaniach. Na zakupy noś własną torbę, najlepiej bawełnianą. Woreczki foliowe rozkładają się ponad 400 lat!
8. Gdy coś się zepsuje, naprawiaj zamiast wyrzucać.

KAŻDEMU WOLNO CZYTAĆ

KWIECIEŃ MIESIĄCEM KSIĄŻEK

Kwiecień jest miesiącem szczególnym dla miłośników książek i czytania, ponieważ właśnie w tym miesiącu obchodzimy dwa największe święta książki. Pierwsze to Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci, które przypada 2 kwietnia, to dzień urodzin autora baśni Hansa Christiana Andersena, drugie Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich obchodzony 23 kwietnia.

Książka to skarbnica wiedzy, chwila przyjemności i relaksu, możliwość wkroczenia do świata wyobraźni. Niezależnie od tego, jaki gatunek wybierzesz, to z każdego z nich możesz wyciągnąć nową wiedzę lub spojrzenie na świat.

Zdarzają się dni, gdy nie masz na nic siły.

Marzysz tylko o tym, aby zostać w domu i przykryć się ciepłym kocem. Może masz zły humor albo nie pasuje Ci pogoda. To nie ma znaczenia, bo w takiej sytuacji z pomocą przychodzą właśnie książki. Dzięki czytaniu zapominasz o swoich problemach i myślisz o czymś zupełnie innym.

„Czytanie książek to najpiękniejsza zabawa, jaką sobie ludzkość wymyśliła” - to słowa naszej polskiej poetki, Wisławy Szymborskiej.

Na okres świątecznym polecamy:

„Gdyby jajko mogło mówić i inne opowiesci”, Renata Piątkowska

„Gdyby jajko mogło mówić” to książeczka, w której Renata Piątkowska pisze o zwyczajach: nie tylko tych związanych z Wielkanocą, ale np. o mikołajkach, andrzejkach. Obyczaje, święta wiosenne zajmują jednak w tej publikacji niemało miejsca. Autorka wyjaśnia najmłodszym czytelnikom, skąd się wziął taki dzień jak prima aprilis, dlaczego w czasie Wielkanocy maluje się akurat jajka, zdradza, dlaczego topimy Marzannę i jak wyglądały zwyczaje dzisiaj już niepraktykowane, np. jak dawniej świętowano śmigus-dyngus (choć dzisiaj się czasem go nadal obchodzi, to jednak trochę inaczej niż kiedyś).

„Mopsik, który chciał zostać króliczkiem”

Bella Swift

Zbliżają się święta Wielkanocne i rodzina Peggy - uroczego mopsika — przygarnia nowego członka rodziny. Coco to mały, króliczek, który skupia na sobie całą uwagę domowników, przez co Peggy staje się zazdrosna. Dotychczas była najważniejszym zwierzątkiem w domu, a teraz musi dzielić się uwagą swoich opiekunów. Piesek ma sprytny plan i postanawia zostać... króliczkiem!

UŚMIECH NUMERU

Zajaczek pyta:

- Kto mi pomalował rower na zielono?!

Cisza. Wstaje niedźwiedź i mówi:

- Ja, bo co?!

A zajaczek mówi:

- Chciałem się zapytać jak długo schnie farba!

***

- Mamo... kup mi jakieś zwierzątko, proszę!

- A czym Ty je będziesz karmił synku?

- Kup mi takie z Zoo, ich nie wolno karmić...

***

Policjant do Jasia:

- Jasiu gdzie mieszkasz?

- Z moimi rodzicami.

- A gdzie mieszkają twoi rodzice?

- W naszym domu.

- A gdzie leży wasz dom?

- Obok domu naszych sąsiadów.

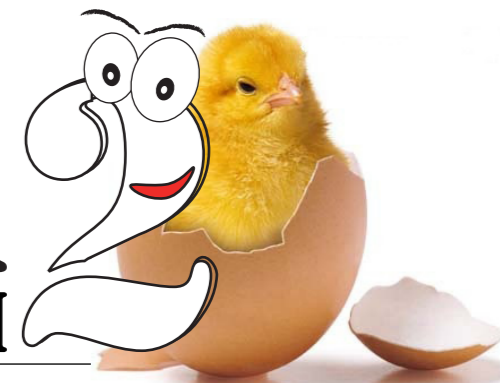
- A gdzie jest dom waszych sąsiadów?

- Nie uwierz mi pan.

- Uwierzę. Powiedz...

- Obok naszego...

GAZETA SZKOLNA INFO DWÓJKI

Nr 40 MARZEC/KWIECIEŃ 2024

DRODZY CZYTELNICY!

Oddajemy do Waszych rąk kolejny numer naszej gazety. Tematem przewodnim tego wydania będą oczywiście Święta Wielkanocne. Życzymy przyjemnej lektury.

Redakcja Gazety Szkolnej Info Dwójki

W numerze:

- Wielkanoc
- Tradycje wielkanocne
- Życzenia świąteczne
- Wielkanoc w innych krajach
- Ciekawostki wielkanocne
- Sonda
- Międzynarodowy Dzień Ziemi
- Kwiecień miesiącem książki
- Uśmiech numeru

WIELKANOC

Wielkanoc jest najstarszym i najważniejszym chrześcijańskim świętem, które ma przypominać nam o męce, śmierci i zmartwychwstaniu Jezusa Chrystusa. To czas, kiedy spotykamy się z bliskimi przy świątecznym stole suto zastawionym jedzeniem. Tak jak czynili to również nasi przodkowie. To święto wyjątkowe, pełne tradycji i obyczajów.

Wielkanoc jest świętem ruchomym, raz wypada w marcu, a innym razem w kwietniu.

Zależy to od terminu pierwszej wiosennej pełni Księżycy. W tym roku pełnia Księżycy będzie miała miejsce 25 marca, co oznacza, że najbliższa niedziela, po pierwszej wiosennej pełni, wypadnie 31 marca i właśnie tego dnia będzie Wielkanoc.

Przygotowania do Wielkanocy wierni rozpoczęli już 14 lutego, czyli w Środę Popielcową, która jest w Kościele katolickim dniem rozpoczynającym bardzo ważny okres - Wielkiego Postu

Środa Popielcowa. Tego dnia podczas liturgii wierni pochylają głowę, a kapłan, na znak nawrócenia i pokuty, symbolicznie posypuje ją popiołem, pochodzącym z palm poświęconych w Niedzielę Palmową poprzedniego roku. Obrzęd ten przypomina, że jesteśmy śmiertelni i odwiedzamy ten świat tylko "na chwilę", dlatego powinniśmy starać się żyć jak najlepiej, aby osiągnąć życie wieczne.

Wielki Post. To czas pokuty przygotowujący do

przeżycia najważniejszych dla chrześcijan świąt wielkanocnych. Nasi przodkowie, zwłaszcza mieszkańcy wsi, podchodzili do Wielkiego Postu bardzo poważnie. Najczęściej rezygnowali z jedzenia tłuszczy zwierzęcych, cukru, miodu i nabiału. Jedli głównie żur, kartofle i kwaszoną kapustę. Jedynie w niedzielę pozwalano sobie na bardziej „luksusowe” menu. W tym czasie więcej się modlili, pomagali ubogim i przygotowywali się do Świąt, zarówno duchowo jak i praktycznie – np. sprzątając obejście i przygotowując ozdoby świąteczne. Nie odbywały się też żadne zabawy. Na Wielki Post nawet organy w Kościele milły – tak, jak współcześnie w Wielki Piątek. Nie było też dzwonek – zamiast nich słychać było kołatki.

Niedziela Palmowa. To ostatnia niedziela Wielkiego Postu. To właśnie od niej zaczyna się Wielki Tydzień, w którym jest Wielki Czwartek, Wielki Piątek oraz Wielka Sobota, czyli Triduum Paschalne. Niedziela Palmowa upamiętnia wjazd Jezusa do Jerozolimy, który miał miejsce dokładnie pięć dni przed ukrzyżowaniem. Wiwatujący na cześć Jezusa ludzie, trzymali w dłoniach gałązki oliwne i palmowe, które rzucali mu pod nogi, wołając: „Hosanna” (słowo wyrażające uwielbienie, radość i błaganie o pomoc).

W tym roku Niedziela Palmowa wypada 24 marca. Tradycyjnie w kościołach będą święcone palmy. W niektórych parafiach odbędą się także okolicznościowe procesje.

Zwyczaj święcenia palm pojawił się w Kościele w XI wieku. Palmy w Polsce wykonuje się z wierzbowych gałązek, bukszpanu, suszonych traw i ziół oraz zdobi kwiatami i wstążkami. Mają one chronić ludzi i domy przed chorobami i nieszczęściami (tradycyjnie trzyma się je w domu do następnego roku).

Wielki Czwartek. Obchodzi się na pamiątkę Ostatniej Wieczerzy, którą spożył Jezus Chrystus ze swoimi dwunastoma uczniami - Apostołami. Podczas spotkania podzielił się nimi z chlebem i winem. Częstując ich jedzeniem, wypowiedział słowa: „To jest ciało moje wydane za was. Czyńcie to samo na moją pamiątkę”, ustanawiając tym samym sakrament Eucharystii i Kapłaństwa, a także na znak równości, umył stopy swoim uczniom. Zapowiedział także, że zostanie zdradzony przez jednego z uczniów oraz że wkrótce umrze w męczarniach. Proroctwo wypełniło się tuż po wieczerzy. Chrystus podczas modlitwy w ogrodzie oliwnym został aresztowany przez rzymskich strażników.

Wydał go za trzydzieści srebrników jeden z apostołów - Judasz.

Wielki Piątek. To dzień skupienia, powagi i wyciszenia. Z ołtarzy znikają kwiaty i świece, puste są tabernakula, a obrazy z wizerunkiem Chrystusa są zasłonięte. To także jedyny dzień w roku, kiedy nie odprawia się mszy. W niemal każdym polskim kościele jest nocne czuwanie przy grobie Jezusa, którego pilnują strażnicy (strażacy, harcerze, żołnierze), a wierni zgromadzeni w świątyni, modlą się w ważnych dla siebie intencjach.

Wielka Sobota. Tego dnia od wczesnych godzin porannych następuje adoracja Najświętszego Sakramentu w Grobie Pańskim. Jest to czas ciszy, milczenia, zadumy i oczekiwania na zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa. Zgodnie z polską tradycją następuje poświęcenie przez księży pokarmów wielkanocnych, przeznaczonych na świąteczny stół. Tego dnia święci się również wodę. Po zapadnięciu zmroku odprawiana jest msza Wigilii Paschalnej, podczas której zapala się paschał – wielką woskową świecę, która symbolizuje zmartwychwstałego Chrystusa.

KOSZYCZEK WIELKANOCNY

Co powinno znajdować się w koszyczku wielkanocnym?

- baranek - symbol zwycięstwa życia nad śmiercią
- jajko - znak odradzającego się życia
- chleb - ciało Chrystusa
- kiełbasa i wędlina - symbolizują dostatek, zdrowie i płodność
- woda - znak przygotowania do nowego życia
- sól - symbol oczyszczenia
- ciasto - metafora umiejętności i doskonałości
- chrzan - znak siły fizycznej i krzepy

W koszyczku wielkanocnym powinien znaleźć się także bukszpan. Choć jest tylko ozdobą, nawet on ma swoją symbolikę - oznacza radość i nadzieję na zmartwychwstanie.

Niedziela Wielkanocna. To długo wyczekiwany czas rodzinnego ciepła, miłości i pojednania. Wstajemy bardzo wcześnie, by pójść na uroczystą mszę św., zwaną rezurekcyjną, którą poprzedza procesja. Radość ze zmartwychwstania Chrystusa obwieszają dzwony i wystrzały. W Niedzielę Wielkanocną kończy się trwający 40 dni post. O poranku rodziny zasiadają wspólnie do uroczystego śniadania. Wtedy też dzieli się święconką z koszyczka - chlebem, mięsem i jajkiem i składają sobie życzenia. Stół wielkanocny powinien być przykryty białym obrusem, a na nim ozdoby w postaci kolorowych pisanek, gałązki zielonego bukszpanu, bazi i obowiązkowo baranka ustawionego na łączce z rzeżuchy lub młodego owsa.

Wielkanocny Poniedziałek. Nazywany jest lanym poniedziałkiem i też śmigusem-dyngusem. To czas radości, zabawy i psikusów. W tym dniu dla żartu polewa się innych wodą. Dawniej wierzono w słowa starego powiedzenia: „gdzie się woda leje, tam się dobrze dzieje”. Oblanie młodej dziewczyny wróżyło jej szybkie zamążpójście.

Śmigus-dyngus. To tradycja, której korzenie sięgają XIV w. Pierwotnie były to dwa święta:

- Śmigus - polegał na symbolicznym biciu panien gałązkami lub palmami po nogach, a także polewaniu się zimną wodą. Miało to symbolizować wiosenne oczyszczenie z chorób, brudu i grzechu.
- Dyngus - oznaczał możliwość wykupienia się pisanekami od oblania wodą, zwyczaj ten wiązał się też ze składaniem wizyt rodzinie i znajomym.

ŚWIĄTECZNE ŻYCZENIA DLA NASZYCH CZYTELNIKÓW

Spokojnych, ciepłych i radosnych Świąt Wielkanocnych, spędzonych w rodzinnym gronie, dużo zdrowia, szczęścia i dobrego humoru, a także smacznego jajka i mokrego dyngusa

życzy Redakcja Gazety

WIELKANOC W INNYCH KRAJACH

Zwyczaj wielkanocne różnią się w zależności od zakątka na świecie. Niektóre z nich mogą nam się wydać dziwne, każdy jednak jest zakorzeniony w tradycji danego kraju.

W Niemczech

Podobnie jak w Polsce, Wielkanoc w Niemczech uznaje się za jedno z dwóch najważniejszych świąt w roku. Niemcy, jako kraj wielowyznaniowy oraz wielokulturowy, święta obchodzą wyjątkowo barwnie. W odróżnieniu od sytuacji w Polsce dniem wolnym od pracy jest tam już Wielki Piątek. Podczas śniadania wielkanocnego pojawia się zwyczaj stukania się jajkami. To radosna zabawa, w której wygrywa ten gracz, którego jajko przetrwa najdłużej. Inną ważną zabawą, szczególnie dla dzieci, jest poszukiwanie słodyczy, które zostały ukryte przez wielkanocnego zająca w ogrodzie lub w domu. Tradycyjne potrawy wielkanocne w Niemczech są podobne do tych w Polsce. Na talerzach znaleźć więc możemy jajka, wędliny, pasztety oraz wielkanocne ciasta. Niemcy w Poniedziałek Wielkanocny odpoczywają, spędzają go w gronie rodziny oraz znajomych. Bardzo popularny w Polsce zwyczaj oblewania się wodą jest w Niemczech całkowicie nieznany.

W Holandii

Dla większości Holendrów Wielkanoc to przede wszystkim okazja do spędzenia czasu z rodziną i kultywowania różnych zwyczajów i tradycji. W okresie świątecznym wszystkie domy przystrajane są pięknymi kwiatowymi stroikami, skomponowanymi przede wszystkim z tulipanów, hiacyntów i żonkili. Popularne są też gałązki z tzw. baziami, z zawieszkami w kształcie króliczków, jajek i baranków. Ciekawym zwyczajem, uwielbianym przez dzieci, jest szukanie czekoladowych jajek ukrytych w ogródku. Podobnie jak w Niemczech, w Holandii również stuka się jajkami podczas śniadania wielkanocnego.

We Włoszech

Dla Włochów Niedziela Wielkanocna to czas na spotkanie w gronie rodzinnym, podczas którego najważniejszy jest uroczysty obiad. Na stole pojawiają się wtedy wymyślne dania z jagnięciny, baraniny, przystawki czy wielkanocna Colomba - czyli placzek, który po złożeniu przypomina lecącego ptaka. Symbolem świąt jest baranek. Włosi nie przywiązują wagi ani do ozdabiania jajek, ani święconki. W przeciwieństwie do nas, nie święci się u nich pokarmu. Po niedzieli wyruszają za miasto na pikniki lub trochę dalsze podróże na południe kraju.

W Hiszpanii

Hiszpanie spędzają Święta Wielkanocne bardzo głośno, radośnie i kolorowo, ale obchodzą je nieco inaczej niż Polacy. Przede wszystkim nie malują oni pisanek, a także nie chodzą do kościoła ze święconką, bo nie ma tradycji święcenia potraw, a także nie ma suto zastawionego stołu na śniadanie, mimo że Wielkanoc ma u nich wymiar naprawdę religijny. W Hiszpanii Wielki Czwartek i Piątek są dniami wolnymi od pracy. Każdego dnia na ulicy można spotkać procesję, przemierzającą miasto przy głośnym rytmie trąb i bębnów. Jest to najważniejsza tradycja Świąt Wielkanocnych. Procesje organizowane są z bardzo dużym rozmachem po to, aby oddać hołd wierze oraz tradycji. Hiszpanie, którzy nie uczestniczą w procesjach, najczęściej wyjeżdżają w okresie Wielkanocy odpocząć, głównie na ciepłą plażę.

W Wielkiej Brytanii

Wielkanoc w Wielkiej Brytanii mija pod znakiem relaksu, jest to okazja do spotkania z rodziną i przyjaciółmi przy obiedzie, a tradycyjnym posiłkiem jest pieczeń jagnięca. Tradycja święcenia wielkanocnego koszyczka jest mało znana. Dekoracje nie odbiegają wiele od tych pojawiających się w polskich domach – królują wesołe, kolorowe barwy, żonkile, kurczaczki oraz króliczki. Tego dnia odbywają się tradycyjne zabawy, a najpopularniejszą z nich jest słynne polowanie na jajka. Czekoladowe jajeczka, często z różnym nadzieniem, są schowane na terenie domu oraz ogrodu a dziecko, które znajdzie ich najwięcej, wygrywa i może zjeść największą ilość słodyczy. Kolejną popularną zabawą jest turlanie z górki ugotowanych jaj na twardo. Zwycięzcą jest ten, któremu pierwszemu uda się sturlać nienaruszone jajko. Wiele rodzin wykorzystuje wielkanocną niedzielę na zakupy lub decyduje się na tygodniowy wyjazd poza miasto.

W USA

W tym kraju Święta Wielkanocne trwają tylko jeden dzień - nie ma Poniedziałku Wielkanocnego. Nie ma także tradycji święconki ani dzielenia się jajkiem, ale Amerykanie wierzą, że jajko ugotowane w Wielki Piątek i zjedzone w Wielką Niedzielę przyniesie szczęście rodzinie. Świąteczne posiłki spożywa się najczęściej w restauracjach. Uwielbianym przez dzieci zwyczajem jest „szukanie skarbów” czyli czekoladowych jajek ukrytych w domu i ogrodzie, a także zawody w toczeniu jajek. Ciekawym zwyczajem jest noszenie ogromnych, świątecznie udekorowanych kapeluszy. Co roku kobiety i dzieci stają do

konkursów, w których wybiera się najpiękniej udekorowane świąteczne nakrycie głowy. Na barwnych kapeluszach pojawiają się jajka, króliki, kurczaki i wiele innych ozdób.

CIEKAWOSTKI WIELKANOCNE

- W Ciechanowcu na Podlasiu działa jedyne w Polsce Muzeum Pisanek. Zgromadzono tam ponad 2500 pisanek
- W Łądku-Zdroju (woj. dolnośląskie) powstała gigantyczna wielkanocna pisanka. Waży ponad 100 kilogramów, ma ponad 3,5 metra wysokości i prawie 8 metrów w obwodzie.
- Pisanekę - grzechotkę mającą ok. 900 lat można oglądać w Muzeum Archeologicznym w Krakowie. Wykonana z gliny i pokryta szkliwem pisanka ma 4,9 cm wysokości i średnicę 3,9 cm. We wnętrzu zabytkowej pisanki zamknięty został kamyk. Archeolodzy przypuszczają, że powstała między końcem XI a początkiem XIII wieku.
- Najszlachetniejsze pisaneki na świecie to Jaja Fabergé. Wykonywane były z niezwykle cennych materiałów, takich jak: srebro, złoto, kość słoniowa czy masa perłowa, dlatego powstało ich zaledwie kilkadziesiąt. Każde z nich jest warte od kilkuset tysięcy do nawet stu milionów dolarów.

SONDA

Uczniowie udzielili odpowiedzi na pytania gdzie spędzą Święta Wielkanocne i jaka tradycja wielkanocna najbardziej im się podoba.

Święta Wielkanocne spędzę w domu z całą moją rodziną (rodzicami, babcią, prababcią i dziadkiem, wujkiem i z siostrami). Naszą tradycją jest szukanie w Niedzielę Wielkanocną czekoladowych jajeczek.

Oliwia M.

Na Wielkanoc jedziemy z całą rodziną do babci. Najbardziej podoba mi się tradycja zbierania słodyczy i śmigus-dyngus.

Franek

W Wielkanoc pojedę do dziadków na wieś albo zostanę z rodzicami i bratem w domu. Moją ulubioną tradycją wielkanocną jest śmigus-dyngus i szukanie króliczka.

Wowa S.

W tym roku święta spędzę z rodzicami, Jankiem, Tymkiem, babciami i dziadkiem na Mazurach. Największą atrakcją jest dla mnie malowanie jajek i znajdowanie prezentów.

Nadia

Nie wiem czy w tym roku pojedę na Wielkanoc do babci. Prawdopodobnie będę z rodziną w domu. Mama z babcią przygotowują świąteczne potrawy. W Niedzielę Wielkanocną rano udekorujemy stół i razem zjemy śniadanie. Po obiedzie z siostrą będziemy szukać słodyczy. W każdą noc wielkanocną śni mi się zajaczek. Najbardziej podoba mi się tradycja jedzenia z rodziną.

Kalina P.

Wielkanoc spędzę z rodziną. Najbardziej podoba mi się tradycja zbierania słodyczy i oblewania wodą.

Kai